

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/19-02/47
URBROJ: 613-12-20-15

Virovitica, 18. ožujka 2020.

IZVJEŠĆE
O OBavljenoj finansijskoj reviziji
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE za 2018.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	7
	Javna nabava	17
III.	REVIZIJA ZA 2018.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2018.	20
	Provedba naloga i preporuka	31

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je finansijska revizija Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Osim godišnjih finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijski izvještaji Županije za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima

Mišljenje o finansijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela finansijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Prihodi od pomoći u iznosu 5.060.449,00 kn, rashodi u vezi s nabavom dugotrajne imovine u iznosu 952.423,00 kn te izdaci za dokapitalizaciju (povećanje temeljnog kapitala) trgovackog društva u vlasništvu Županije u iznosu 980.000,00 kn, u poslovnim knjigama nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na strukturu prihoda, rashoda i izdataka te vrijednosti imovine iskazanih u finansijskim izvještajima.

Rashodi za usluge (aktivnosti na pripremi projekta Vodoopskrbe) u iznosu 960.000,00 kn evidentirani su na temelju dokumentacije koja ne sadrži podatke o vrsti, količini i jediničnoj cijeni obavljenih usluga.

Poslovne promjene, koje se odnose na pomoći primljene od institucija i tijela Europske unije i iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za realizaciju i rashode u vezi s realizacijom programa, nisu evidentirane u skladu s propisima o proračunskom računovodstvu. Sredstva pomoći nisu priznavana u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa, nego u ukupnom iznosu primljenih sredstava, zbog čega su za 8.224.295,00 kn više iskazani prihodi od pomoći, a manje obveze za primljene predujmove.

U 2018. proračunski korisnici Županije doznačili su u županijski proračun sredstva u visini ostvarenih viškova vlastitih prihoda u ukupnom iznosu 12.124.959,00 kn, a evidentirana su u poslovnim knjigama Županije u okviru prihoda. Viškovi prihoda proračunskih korisnika nisu prihodi Županije te ih je trebalo evidentirati u okviru računa Rezultata poslovanja.

Županija je tijekom 2018. polagala novčana sredstva na depozitni račun i koristila dopušteno prekoračenje po žiro računu. Izdaci za depozite u iznosu 11.300.000,00 kn te primici od povrata depozita i primici u visini korištenog prekoračenja po žiro računu u ukupnom iznosu 4.734.149,00 kn, nisu evidentirani u poslovnim knjigama.

Pojedine poslovne promjene u vezi s imovinom i obvezama nisu evidentirane pravodobno, odnosno nisu evidentirane u poslovnim knjigama za 2018., što je utjecalo na strukturu i visinu imovine i obveza. Navedeno se odnosi na vrijednost zgrade s pripadajućim zemljištem u kojoj Županija obavlja djelatnost u iznosu 15.813.489,00 kn, prijenos završenih ulaganja u vrijednosti 5.488.631,00 kn s računa imovine u pripremi na račun imovine u uporabi te, u okviru izvanbilančnih zapisa, nabava automobila na leasing te vrijednosti primljenih i danih vrijednosnih papira (instrumenti osiguranja plaćanja) u ukupnom iznosu 30.669.633,00 kn.

Podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima u Bilanci te podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama u Bilanci i Izvještaju o obvezama nisu istovjetni podacima iz poslovnih knjiga. (točka 1. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavљу III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Koncem 2018. dospjela potraživanja iznose 3.790.062,00 kn. Za naplatu potraživanja za sredstva oročena kod poslovne banke u vezi s programom kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mladih, Županija je provodila postupke ovrha koji nisu dali zadovoljavajuće rezultate. Nadalje, za naplatu potraživanja iz programa kreditiranja razvitka poljoprivrede od 2001. do 2003. upućivane su opomene dok mjere naplate nisu poduzimane. (točka 2. Nalaza)
- Isplaćena masa sredstava za plaće u 2018. veća je od dozvoljene. Prema propisima, dozvoljena masa sredstava za isplatu plaća iznosila je 7.829.688,00 kn, a isplaćena je u iznosu 8.908.358,00 kn, odnosno više za 1.078.670,00 kn. Županija nije podmirivala obveze prema državnom proračunu po programu kreditiranja razvitka poljoprivrede od 2001. do 2003. koje su koncem 2018. u poslovnim knjigama evidentirane u iznosu 9.954.486,00 kn. Nadalje, Županija nije utvrdila iznos kumuliranog duga prema Ministarstvu poljoprivrede, za kredite koje banka vodi u otplati, nije uspostavila prijenos naplaćenih sredstava od krajnjih korisnika prema omjeru udruživanja u korist državnog proračuna niti je izradila terminski plan otplate duga. (točka 3. Nalaza)

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja.

Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća pet gradova i 18 općina s ukupno 119 743 stanovnika. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14 i 123/17) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), područje Županije je razvrstano u prvu skupinu prema indeksu razvijenosti, čija se vrijednost indeksa nalazi u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), Županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značaja, koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje Županije izvan područja velikoga grada te druge poslove u skladu s posebnim zakonima. Sjedište Županije je Dr. Ante Starčevića 8, Bjelovar.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, ustrojeni su kabinet župana, stručna služba za poslove županijske skupštine i opće poslove, služba za unutarnju reviziju (jedna unutarnja revizorica) te šest upravnih odjela. Koncem 2018. u Županiji je bilo 77 zaposlenika, od kojih 71 na neodređeno i jedan na određeno vrijeme te pet dužnosnika (župan i četiri zamjenika župana) koji dužnost na koju su izabrani obnašaju profesionalno.

Županijska skupština ima 43 člana. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna u 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je župan Damir Bajs.

Županija ima tri proračunska korisnika (kulturni centar, javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima te za prostorno uređenje) u kojima je koncem 2018. bilo 16 zaposlenika za čije su rashode za plaće i dio materijalnih rashoda osigurana sredstva u proračunu Županije. U županijskom proračunu se iz decentraliziranih sredstava financiraju rashodi za 43 proračunska korisnika Županije (21 osnovna škola, 15 srednjih škola, dom učenika srednjih škola, dom za starije i nemoćne osobe, opća bolnica, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, dom zdravlja, zavod za javno zdravstvo, zavod za hitnu medicinu) te pet centara za socijalnu skrb koji su proračunski korisnici državnog proračuna. Javna ustanova Razvojna agencija Županije osnovana je u 2018., a s radom je započela u siječnju 2019. Osim navedenih proračunskih korisnika, Županija ima i neprofitnu Ustanovu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u kojoj je koncem 2018. bilo 55 zaposlenika, a dio rashoda za plaće je sufinanciran iz proračuna Županije. Izvanproračunski korisnik je Županijska uprava za ceste, koja je koncem 2018. imala osam zaposlenika.

Županija je osnivač tri trgovačka društva u kojima ima 100,0 % udjela u temelnjom kapitalu (regionalna razvojna agencija, društvo za gospodarenje otpadom, društvo za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda) te je suosnivač četiri trgovačka društva (za organizaciju sajmova i izložbi s udjelom 60,0 %, projektiranje, nadzor i građenje s udjelom 40,1 %, vodnogospodarsku djelatnost s udjelom 35,9 % te za održavanje, zaštitu i rekonstrukciju cesta, građevinarstvo i projektiranje s udjelom 26,1 % u temelnjom kapitalu).

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, izmjene i dopune proračuna te Odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 521.147.511,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 517.020.862,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prošlih godina u iznosu 4.126.649,00 kn. Drugim izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2018., prihodi i primici su planirani u iznosu 510.468.574,00 kn, što je za 10.678.937,00 kn ili 2,1 % manje od proračuna, rashodi i izdaci u iznosu 508.961.141,00 kn, što je za 8.059.721,00 kn ili 1,6 % manje od proračuna te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prošlih godina u iznosu 1.507.433,00 kn. U prosincu 2018. donesena je Odluka o preraspodjeli sredstava planiranih u proračunu Županije za 2018. prema kojoj su preraspodijeljeni rashodi između pojedinih razdjela i programa u ukupnom iznosu 1.887.468,00 kn, koja je uvrštena u Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Županije za 2018.

Prema godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2018., ukupno su ostvareni prihodi i primici u iznosu 460.332.985,00 kn, što je za 50.135.589,00 kn ili 9,8 % manje od planiranih, rashodi i izdaci u iznosu 456.716.883,00 kn, što je za 52.244.258,00 kn ili 10,3 % manje od planiranih te je ostvaren manjak prihoda i primitaka u iznosu 3.616.102,00 kn.

Proračun, izmjene i dopune proračuna te godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2018. sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Županije, vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika te rashode i izdatke koji se iz njih financiraju. Proračunski korisnici posluju preko vlastitih žiro računa. Ustrojena je riznica u kojoj se evidentiraju poslovne promjene Županije i njenih proračunskih korisnika, osim za Opću bolnicu Bjelovar i Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju koje nisu u cijelosti u sustavu riznice. Ustanove, koje nisu u cijelosti u sustavu riznice, evidentiraju sredstva dobivena iz proračuna Županije po ekonomskoj klasifikaciji, dok vlastite prihode i prihode iz drugih izvora evidentiraju u riznici polugodišnje i godišnje u ukupnom iznosu konsolidacijskom temeljnicom. Odlukom o izvršavanju proračuna za 2018. određeno je da se vlastiti prihodi proračunskih korisnika uplaćuju u proračun Županije.

Uz proračun za 2018. donesene su projekcije za sljedeće dvije godine. Projekcijama su za 2019. planirani prihodi i primici u iznosu 506.146.386,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 494.299.780,00 kn te ostvarenje viška prihoda i primitaka raspoloživog u sljedećem razdoblju u iznosu 11.846.606,00 kn. Za 2020. planirani su prihodi i primici u iznosu 497.533.957,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 482.680.618,00 kn te ostvarenje viška prihoda i primitaka raspoloživog u sljedećem razdoblju u iznosu 14.853.339,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa od 2018. do 2020. u kojem su iskazani rashodi za investicije planirane po kapitalnim programima i projektima te godinama u kojima će rashodi za programe i projekte teretiti proračune.

Planom razvojnih programa od 2018. do 2020. planirana su ulaganja u iznosu 76.462.754,00 kn, od toga se 40.925.064,00 kn odnosi na 2018. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za ulaganja u projekte energetske obnove osnovnih škola u iznosu 13.830.867,00 kn, provođenje projekta Za zdravlje (poboljšanje kvalitete zdravstvene infrastrukture) u iznosu 8.810.800,00 kn, otplate kredita za izgradnju školsko - sportskih dvorana u iznosu 4.652.656,00 kn, izradu Masterplana prometnog sustava Županije u iznosu 3.887.650,00 kn, projekte energetske učinkovitosti srednjih škola u iznosu 2.116.091,00 kn te neprofitnoj ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom za provođenje projekata u iznosu 1.866.000,00 kn.

Prema Izvještaju o provedbi plana razvojnih programa za 2018. ostvareni su programi i aktivnosti u vrijednosti 15.978.548,00 kn, od toga se značajniji odnose na provođenje projekta Za zdravlje u iznosu 4.561.822,00 kn, otplate kredita za izgradnju školsko - sportskih dvorana u iznosu 4.156.928,00 kn, projekte energetske učinkovitosti srednjih škola u iznosu 1.893.714,00 kn te prijenos sredstava neprofitnoj Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom za provođenje projekata u iznosu 1.866.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnoj stranici Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 151.085.403,00 kn, što je za 36.242.550,00 kn ili 31,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	26.363.228,00	48.559.175,00	184,2
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	76.672.965,00	79.128.601,00	103,2
3.	Prihodi od imovine	8.230.529,00	8.784.304,00	106,7
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.808.570,00	1.464.826,00	81,0
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	910.284,00	12.412.553,00	1363,6
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	395.909,00	432.323,00	109,2
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	346.407,00	252.239,00	72,8
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	114.961,00	51.382,00	44,7
Ukupno		114.842.853,00	151.085.403,00	131,6

Vrijednosno su najznačajniji prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 79.128.601,00 kn ili 52,4 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Značajni su prihodi od poreza u iznosu 48.559.175,00 kn ili 32,1 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi i primici (prihodi od imovine, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija, kazne, upravne mjere i ostali prihodi, prihodi od prodaje nefinansijske imovine, primici od finansijske imovine i zaduživanja) ostvareni su u iznosu 23.397.627,00 kn ili 15,5 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, prihodi od poreza su više ostvareni za 22.195.947,00 kn ili 84,2 % zbog promjene u raspodjeli poreza na dohodak na temelju odredaba Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17). Znatno više su ostvareni i prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga te prihodi od donacija za 11.502.269,00 kn jer su u okviru ovih prihoda iskazane uplate viškova vlastitih prihoda proračunskih korisnika na račun Županije, od kojih je najznačajniji višak prihoda Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 88.524.656,00 kn i čine 58,6 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Odnose se na prihode za decentralizirane funkcije, tekuće i kapitalne pomoći, lovozakupnine, naknade za nezakonito izgrađene zgrade, od zakupa, koncesije i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te primitke od prodaje dionica.

Prihodi od poreza u iznosu 48.559.175,00 kn odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu 44.972.223,00 kn (za poslove iz samoupravnog djelokruga Županije 26.429.097,00 kn, sredstva fiskalnog izravnjanja 12.153.498,00 kn i dodatni udio u porezu za decentralizirane funkcije 6.389.628,00 kn) i županijskih poreza u iznosu 3.586.952,00 kn (porez na cestovna motorna vozila 3.397.028,00 kn, porez na automate za zabavne igre 142.275,00 kn te porez na nasljedstva i darove 47.649,00 kn).

Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora i naplate poreza na nasljedstva i darove te automate za zabavne igre obavlja Porezna uprava, dok porez na cestovna motorna vozila naplaćuju pravne osobe, u čijem sastavu posljuj stanicu za tehnički pregled vozila.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 79.128.601,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu 68.040.841,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 11.087.760,00 kn. Pomoći se najvećim dijelom odnose na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 52.261.795,00 kn, pomoći iz drugih proračuna u iznosu 16.708.881,00 kn te pomoći na temelju prijenosa sredstava Europske unije u iznosu 9.769.925,00 kn.

Za financiranje decentraliziranih funkcija ostvareni su prihodi u iznosu 58.651.423,00 kn (pomoći izravnjanja 52.261.795,00 kn i prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak 6.389.628,00 kn). Sredstva su doznačena osnovnim školama u iznosu 21.829.942,00 kn, srednjim školama i učeničkim domovima u iznosu 14.859.951,00 kn, zdravstvenim ustanovama u iznosu 13.863.593,00 kn, domu za starije osobe u iznosu 4.190.203,00 kn, centrima za socijalnu skrb u iznosu 2.389.634,00 kn i jedinicama lokalne samouprave za troškove ogrijeva u iznosu 1.518.100,00 kn. Na temelju propisa kojima je uređeno financiranje decentraliziranih funkcija, župan je donio odgovarajuće odluke kojima su utvrđeni kriteriji, mjerila i načini financiranja decentraliziranih funkcija, osim za decentralizirane funkcije centara za socijalnu skrb i troškove ogrijeva korisnicima koji se griju na drva te Doma za starije osobe za koje je odluke donijela županijska skupština, a izmjene i dopune navedenih odluka je donosio župan. Županija je s nadležnim ministarstvima uskladjivala doznačena i utrošena sredstva te je u veljači 2019. vratila u državni proračun više doznačena sredstva za decentralizirane funkcije u ukupnom iznosu 14.317,00 kn. Izvješća o utrošenim sredstvima za financiranje decentraliziranih funkcija u ožujku 2019. Županija je dostavila nadležnim ministarstvima.

Pomoći iz drugih proračuna u iznosu 16.708.881,00 kn najvećim dijelom se odnose na pomoći Ministarstva znanosti i obrazovanja za prijevoz učenika srednjih škola u iznosu 12.642.223,00 kn i projekt Uz potporu sve je moguće, faza III u iznosu 307.928,00 kn, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja zajedno s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije za energetsku obnovu zgrade osnovne škole u iznosu 1.196.787,00 kn, Ministarstva rada i mirovinskog sustava zajedno s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije za projekt Zaželi - program zapošljavanja žena u iznosu 738.265,00 kn te Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za projekt Za zdravlje u iznosu 598.479,00 kn.

Pomoći na temelju prijenosa sredstava Europske unije u iznosu 9.769.925,00 kn najvećim dijelom se odnose na sufinanciranje projekata Zaželi - program zapošljavanja žena u iznosu 3.429.519,00 kn, Za zdravlje u iznosu 2.891.381,00 kn, Uz potporu sve je moguće, faza III u iznosu 1.744.923,00 kn te projekta Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu 719.484,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu 8.784.304,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na naknadu za iskorištavanje mineralnih sirovina u iznosu 2.326.745,00 kn, koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe u iznosu 1.686.443,00 kn, prihode od dividendi u iznosu 1.347.900,00 kn, koncesije prava na lov u iznosu 1.186.248,00 kn, zakup i koncesije poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu iznosu 861.796,00 kn te lovozakupnine u iznosu 689.394,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 1.464.826,00kn, a vrijednosno najznačajniji se odnose na prihode od županijskih i državnih upravnih pristojbi u iznosu 1.460.551,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu 12.412.553,00 kn, a vrijednosno najznačajniji se odnose na prihode od uplate viškova vlastitih prihoda proračunskih korisnika u proračun Županije u iznosu 12.124.959,00 kn.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi ostvareni su u iznosu 432.323,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose se na prihode od povrata stipendija u iznosu 222.907,00 kn i jamčevine za ozbiljnost ponuda u iznosu 136.400,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 252.239,00 kn odnose se na pripadajući dio naplaćenih prihoda od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 141.677.160,00 kn, što je za 31.509.234,00 kn ili 28,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	11.789.033,00	11.740.634,00	99,6
2.	Materijalni rashodi	20.325.955,00	21.690.284,00	106,7
3.	Finansijski rashodi	2.190.132,00	12.334.812,00	563,2
4.	Subvencije	2.049.242,00	2.902.269,00	141,6
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	48.441.322,00	56.665.484,00	117,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	14.239.895,00	15.586.474,00	109,5
7.	Ostali rashodi	7.302.287,00	12.008.508,00	164,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.012.766,00	6.207.042,00	612,9
9.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	2.817.294,00	2.541.653,00	90,2
	Ukupno	110.167.926,00	141.677.160,00	128,6
	Višak prihoda i primitaka	4.674.927,00	9.408.243,00	201,2

Vrijednosno su najznačajnije pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 56.665.484,00 kn ili 40,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Značajni su materijalni rashodi u iznosu 21.690.284,00 kn ili 15,3 % i naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 15.586.474,00 kn ili 11,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, finansijski rashodi, subvencije, ostali rashodi, rashodi za nabavu nefinancijske imovine te izdaci za finansijsku imovinu i otplatu zajmova) iznose 47.734.918,00 kn ili 33,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

U odnosu na prethodnu godinu, finansijski rashodi su veći za 10.144.680,00 kn ili 463,2 %, jer je u okviru ovih rashoda iskazan rashod u visini povrata sredstava Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju, koje je ova zdravstvena ustanova, kao višak vlastitih prihoda, uplatila na račun Županije. Znatno su veći i rashodi za pomoći dane unutar općeg proračuna za 8.224.162,00 kn ili 17,0 % zbog više ostvarenih pomoći proračunskim korisnicima Županije za financiranje redovne djelatnosti.

Rashodi za zaposlene u iznosu 11.740.634,00 kn odnose se na bruto plaće u iznosu 9.569.164,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.659.229,00 kn te druge rashode za zaposlene (naknade i nagrade) u iznosu 512.241,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 21.690.284,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na usluge prijevoza učenika osnovnih škola u iznosu 9.976.225,00 kn, intelektualne i osobne usluge (usluge informiranja, savjetovanja, pripreme dokumentacije te promotivnih aktivnosti Regionalne razvojne agencije, izrade projekata, elaborata, studija i idejnih rješenja, geodetske usluge, edukacije, stručni nadzor nad izvođenjem radova) u iznosu 2.533.861,00 kn, naknade troškova zaposlenima (prijevoz na posao i s posla, troškovi službenih putovanja u zemlji i inozemstvu te stručno usavršavanje) u iznosu 817.417,00 kn, naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela (naknade članovima županijske skupštine, povjerenstava i odbora te vijećima nacionalnih manjina) u iznosu 727.792,00 kn, usluge tiska u iznosu 716.459,00 kn, elektronskih medija (radio postaja i televizije) u iznosu 591.451,00 kn, reprezentaciju u iznosu 511.168,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 493.359,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (mrtvozorstvo, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa te naknade povjerenstvima) u iznosu 460.331,00 kn te zakupnine i najamnine (najam poslovnog i sajamskog prostora te opreme i prijevoznih sredstava) u iznosu 426.625,00 kn.

Finansijski rashodi ostvareni su u iznosu 12.334.812,00 kn, a odnose se na povrat sredstava Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju u iznosu 10.583.078,00 kn, koje je navedena zdravstvena ustanova kao višak vlastitih prihoda uplatila u proračun Županije u 2018., kamate po dugoročnim kreditima za izgradnju školsko - sportskih dvorana osnovnih i srednjih škola u iznosu 1.614.977,00 kn te usluge banaka i platnog prometa u iznosu 136.757,00 kn.

Subvencije u iznosu 2.902.269,00 kn odnose se na subvencije u lovstvu (premije osiguranja lovišta, nabava divljači i zečeva, odstrjel predatora, nabava zemljišta, legalizacija objekata, edukacije iz lovne kinologije i streljaštva te lovočuvara i ocjenjivača trofeja) u iznosu 1.195.320,00 kn, poljoprivredi (kamate po kreditima, premije osiguranja poljoprivredne proizvodnje, razvojni projekti, poticanje ekološke proizvodnje i pčelarstva) u iznosu 1.143.967,00 kn, obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima (kamate po kreditima, priprema dokumentacije za prijave na fondove Europske unije, unaprjeđenje sustava kvalitete, poticanje sudjelovanja na sajmovima te razvoja obrništva) u iznosu 425.141,00 kn te kreditiranje studenata u iznosu 137.841,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 56.665.484,00 kn odnose se na financiranje korisnika decentraliziranih funkcija i proračunskih korisnika u iznosu 51.056.688,00 kn, prijenose sredstava za redovan rad centara za socijalnu skrb u iznosu 2.507.414,00 kn, pomoći općinskim i gradskim proračunima za podmirenje troškova ogrijeva u iznosu 1.769.977,00 kn te prijenose sredstava gradskim i općinskim proračunima za projekte koji su sufinancirani sredstvima pomoći iz fondova Europske unije (Zaželi - program zapošljavanja žena, Uz potporu sve je moguće, faza III) u iznosu 1.331.405,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 15.586.474,00 kn odnose se na sufinanciranje cijene prijevoza učenika srednjih škola u iznosu 12.907.894,00 kn, osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu 1.241.094,00 kn, stipendije i školarine u iznosu 779.750,00 kn, naknadu za novorođenče u iznosu 541.000,00 kn i druge naknade (sufinanciranje kamata za stambene kredite liječnika, nagrade učenicima, natjecanje orača) u iznosu 116.736,00 kn.

Ostali rashodi u iznosu 12.008.508,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu 10.454.872,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 1.473.636,00 kn i kapitalne donacije (lovačkim udrugama za kupovinu zemljišta) u iznosu 80.000,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije dodijeljene su neprofitnoj Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje u iznosu 1.866.000,00 kn, Sportskoj zajednici Županije u iznosu 1.250.004,00 kn, Vatrogasnoj zajednici Županije u iznosu 1.000.000,00 kn, udrugama građana u iznosu 851.650,00 kn, maticama i sindikatu umirovljenika u iznosu 787.900,00 kn, udrugama za zaštitu i očuvanje nepokretnih spomenika kulture u iznosu 626.000,00 kn, kulturnom centru u iznosu 400.000,00 kn, vijećima nacionalnih manjina (češka, mađarska, albanska, srpska, romska) u iznosu 320.000,00 kn, Savezu školskih sportskih društava Županije u iznosu 300.000,00 kn, za poticanje kulturno - umjetničkog amaterizma u iznosu 233.550,00 kn, rad političkih stranaka u iznosu 213.978,00 kn, održavanje kulturnih manifestacija u iznosu 207.400,00 kn, Športskom savezu osoba s invaliditetom Županije u iznosu 203.337,00 kn, Zajednici tehničke kulture u iznosu 200.004,00 kn, Turističkoj zajednici Županije u iznosu 178.874,00 kn, Zajednici kulturno - umjetničkih udruga u iznosu 175.000,00 kn te Županijskom društvu Crvenog križa u iznosu 174.502,00 kn.

Rashodi za tekuće donacije planirani su programima javnih potreba u sportu, kulturi, tehničkoj kulturi, školstvu, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti. Navedeni programi su sastavni dio proračuna (u posebnom dijelu) i usklađeni su s izmjenama i dopunama proračuna. Donesena je zasebna odluka o dodjeli subvencija u lovstvu za 2018. Tekuće donacije ostvarene su u iznosima približno planiranim proračunom. Donacije udrugama dodijeljene su na temelju javnog poziva za sufinanciranje programa i projekata. Po provedenom javnom pozivu, a na prijedlog povjerenstva, župan je donio rješenje o raspodjeli sredstava te su s udrugama zaključeni ugovori. Udruge su dostavile dokumentaciju o utrošenim sredstvima (račune, obračune, izvode računa, zahtjeve i drugo). Nadalje, i drugi korisnici izvijestili su Županiju o utrošenim sredstvima.

Vrijednosno najznačajnije kapitalne pomoći odnose se na prijenose sredstava trgovačkom društvu koje provodi projekte izgradnje vodovodne infrastrukture (u vlasništvu Županije) za dokapitalizaciju društva u iznosu 980.000,00 kn i za ostvarene rashode na izgradnji vodnih građevina na temelju ugovora o trajnom financiranju vodoopskrbe Županije (radovi, stručni nadzor, priključak na električnu mrežu, vodni doprinos za izgradnju vodoopskrbne mreže, projektna dokumentacija) u iznosu 408.636,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 6.207.042,00 kn odnose se na dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 5.378.651,00 kn, nabavu računalne i uredske opreme te računalnih programa u iznosu 544.964,00 kn, osobnog automobila u iznosu 142.838,00 kn te licenci i ostale računalne opreme u iznosu 140.589,00 kn. Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima odnose se na unutarnja i vanjska uređenja objekata Doma zdravlja po ispostavama u projektu Za zdravlje u iznosu 4.364.142,00 kn, preuređenje potkrovlja osnovne škole u knjižnicu i informatičku učionicu u iznosu 366.203,00 kn, izgradnju pristupnih rampi za osobe s invaliditetom na objektima Doma zdravlja u iznosu 355.561,00 kn te rekonstrukciju krovišta zgrade osnovne škole u iznosu 292.745,00 kn.

Izdaci u iznosu 2.541.653,00 kn odnose se na otplate glavnica kredita poslovnoj banci za izgradnju školsko - sportskih dvorana u osnovnim školama i srednjoj školi.

Višak prihoda i primitaka za 2018. iskazan je u iznosu 9.408.243,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prijašnjih godina iskazan je u iznosu 609.768,00 kn te koncem 2018. višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 10.018.011,00 kn. U prosincu 2019. donesena je Odluka o raspodjeli poslovnog rezultata Županije za 2018. kojom je utvrđena namjena viška prihoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 122.608.625,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

**Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.**

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	73.372.694,00	79.026.867,00	107,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	832.940,00	832.940,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	1.795.332,00	1.757.173,00	97,9
1.3.	Postrojenja i oprema	543.073,00	715.078,00	131,7
1.4.	Prijevozna sredstva	5.794,00	142.838,00	2 465,3
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	69.844.087,00	75.222.738,00	107,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	351.468,00	356.100,00	101,3
2.	Financijska imovina	34.227.774,00	43.581.758,00	127,3
2.1.	Novčana sredstva	1.960.338,00	4.263.458,00	217,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	2.810.304,00	10.053.403,00	357,7
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	2.980.168,00	2.979.583,00	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	24.256.400,00	24.256.400,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.220.564,00	2.028.914,00	91,4
	Ukupno imovina	107.600.468,00	122.608.625,00	113,9
3.	Obveze	50.464.410,00	48.060.766,00	95,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	6.386.969,00	4.460.335,00	69,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	277.978,00	137.600,00	49,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	43.799.463,00	43.462.831,00	99,2
4.	Vlastiti izvori	57.136.058,00	74.547.859,00	130,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	107.600.468,00	122.608.625,00	113,9
	Izvanbilančni zapisi	13.951.690,00	16.200.504,00	116,1

U odnosu na stanje početkom godine, ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora veća je za 15.008.157,00 kn ili 14,0 %. Najviše je povećana vrijednost depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo za 7.243.099,00 kn ili 257,7 % zbog uplaćenih novčanih sredstava na račun depozita kod poslovne banke (oročena sredstva) i nefinancijska imovina u pripremi za 5.378.651,00 kn ili 7,7 % zbog ulaganja u objekte Doma zdravlja i osnovnih škola.

Vrijednost građevinskih objekata iskazana je u iznosu 1.757.173,00 kn, a odnosi se na objekt Kulturnog centra Mato Lovrak u iznosu 1.508.380,00 kn i zgradu bivše Medicinske škole u iznosu 248.793,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu 75.222.738,00 kn, a odnosi se na vodovodnu infrastrukturu u iznosu 58.068.123,00 kn, školsko - sportske dvorane u Hercegovcu u iznosu 5.012.100,00 kn i Velikoj Pisanici u iznosu 4.411.297,00 kn, rekonstrukciju objekata Doma zdravlja po ispostavama u iznosu 4.364.142,00 kn, projektu dokumentaciju za željezničku prugu Sv. Ivan Žabno - Gradec u iznosu 1.890.637,00 kn, radove na preuređenju potkrovila osnovne škole u knjižnicu i informatičku učionicu u iznosu 623.403,00 kn, rekonstrukciju krovišta osnovne škole u iznosu 292.745,00 kn, izgradnju pristupnih rampi za osobe s invaliditetom na objektima Doma zdravlja u iznosu 208.341,00 kn i stomatološke ambulante u iznosu 147.220,00 kn te energetski certifikat za objekt Kukavica u iznosu 204.730,00 kn.

U školsko - sportske dvorane u Hercegovcu i Velikoj Pisanici Županija od 2011. nije ulagala jer su raspoloživa sredstva za navedene kapitalne investicije bila korištena za povrate primljenih kredita iz prethodnih godina.

Ulaganja u vodovodnu infrastrukturu u iznosu 58.068.123,00 kn obavljena su do 2014., a odnose se na izvlaštenja zemljišta kojima prolaze cjevovodi, troškove vještaka za procjenu poljoprivrednog i građevinskog zemljišta, upis prava služnosti te pribavljanje projektne dokumentacije (izvješća, studije, mišljenja). Investitor gradnje vodoopskrbnog sustava je trgovačko društvo u vlasništvu Županije. Prema obrazloženju Županije, vodoopskrbni sustav nije pušten u distribuciju, odnosno, nije pribavljena uporabna dozvola te se vrijednost uloženih sredstava u izgradnju magistralnog vodovoda vodi na imovini u pripremi. Pravni status vodnih građevina utvrđen je odredbama članaka 23. i 24. Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18), prema kojima su komunalne vodne građevine javna dobra u javnoj uporabi, i u vlasništvu su javnog isporučitelja vodne usluge koji njima upravlja. Nadalje, prema odredbi članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), koji je stupio na snagu u srpnju 2019., jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu postupile po odredbi članka 146. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima, koju treba donijeti Vlada Republike Hrvatske u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o vodnim uslugama. Prema obrazloženju Županije navedeno trgovačko društvo je u 2018. i 2019. provodilo aktivnosti na temelju ugovora iz prethodnih godina te nisu predviđene nove aktivnosti. Nakon uspostave vodnih područja prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 66/19), navedeno trgovačko društvo će se likvidirati, a imovina prenijeti na novo trgovačko društvo.

Stanje novčanih sredstava koncem 2018. iskazano je u iznosu 4.263.458,00 kn, a odnosi se na sredstva na podračunima za provođenje projekata Zaželi - program zapošljavanja žena, Energetska obnova zgrade osnovne i srednje škole u Grubišnom Polju, Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina (Spona), Povećanje efikasnosti i održivosti rada gospodarsko socijalnog vijeća, Uz potporu sve je moguće (Pomoćnici u nastavi) te projekt Za zdravlje. Koncem 2018. na glavnom računu nije bilo novčanih sredstava, odnosno prema izvatuču žiro računa, korišten je okvirni kredit u iznosu 734.149,00 kn.

Stanje depozita u tuzemnim kreditnim institucijama iznosi 10.000.000,00 kn, a sastoji se od vlastitih nemajenskih sredstava Županije u iznosu 9.625.319,00 kn i sredstava za programe u lovstvu u iznosu 374.681,00 kn. U travnju 2019. sredstva depozita vraćena su na žiro račun Županije.

Dionice i udjeli u glavici u iznosu 24.256.400,00 kn odnose se na dionice trgovačkog društva za održavanje, zaštitu i rekonstrukciju cesta u iznosu 8.986.000,00 kn, društva za projektiranje, nadzor i građenje u iznosu 6.253.200,00 kn i društva za vodnogospodarsku djelatnost u iznosu 3.227.200,00 kn te udjele u trgovačkom društvu za organiziranje sajmova i izložbi u iznosu 5.730.000,00 kn, opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 20.000,00 kn, gospodarenje otpadom u iznosu 20.000,00 kn te regionalnoj razvojnoj agenciji u iznosu 20.000,00 kn.

Koncem 2018. ukupna potraživanja iznose 5.031.628,00 kn. Vrijednosno značajnija su potraživanja za dane zajmove u iznosu 2.979.583,00 kn, potraživanja za porez na cestovna motorna vozila u iznosu 710.973,00 kn (potraživanja iz prošlih godina za koja je naplatu vodila Porezna uprava), prodane dionice trgovačkog društva koje obavlja vodnogospodarsku djelatnost u iznosu 680.016,00 kn te potraživanja za stipendije u iznosu 561.550,00 kn. Potraživanja za dane zajmove odnose se na sredstva oročena ranijih godina kod poslovnih banaka za kreditiranje razvoja poljoprivrede u iznosu 1.543.609,00 kn, poduzetničkih projekata žena i mladih u iznosu 999.651,00 kn te gospodarstva (jamčevni depozit iz kojeg se naplatila poslovna banka) u iznosu 436.323,00 kn. Prema podacima iz Bilance, sva potraživanja su dospjela. Potraživanja za prodane dionice trgovačkog društva koje obavlja vodnogospodarsku djelatnost i potraživanja za stipendije u ukupnom iznosu 1.241.566,00 kn prema analitičkim evidencijama nisu dospjela. Do rujna 2019. naplaćena su potraživanja u iznosu 17.930,00 kn.

Ispravak vrijednosti potraživanja za koja obveznici kasne s plaćanjem između jedne i tri godine, nije obavljen. Za potraživanja za dane zajmove u iznosu 2.979.583,00 kn i potraživanja za porez na cestovna motorna vozila u iznosu 710.973,00 kn naplata kasni duže od tri godine te je trebalo provesti ispravak vrijednosti potraživanja. Odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi 50,0 %, a iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi 100,0 %.

Obveze koncem 2018. iznose 48.060.766,00 kn i manje su za 2.403.644,00 kn ili 4,8 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za kredite u iznosu 32.264.836,00 kn, zajmove od državnog proračuna za kreditiranje poljoprivrede u iznosu 9.954.486,00 kn, prema dobavljačima za prijevoz učenika srednjih škola u iznosu 2.599.202,00 kn, po korištenju okvirnog kredita po žiro računu u iznosu 734.149,00 kn, po studentskim kreditima u iznosu 509.360,00 kn, obveze za kamate po kreditima za izgradnju školsko - sportskih dvorana u iznosu 406.955,00 kn te druge obveze u iznosu 1.591.778,00 kn.

Prema podacima iz Bilance sve obveze su nedospjele. Do rujna 2019. podmirene su obveze u iznosu 2.757.715,00 kn.

Obveze za kredite odnose se na zaduživanja iz ranijih godina kod poslovne banke za izgradnju školsko - sportskih dvorana. Županija je s poslovnom bankom u 2009. i 2010. zaključila četiri ugovora o dugoročnom zaduživanju za izgradnju školsko - sportskih dvorana u ukupnom iznosu 10.224.406,00 CHF (prema tečajevima na dan zaključivanja ugovora u iznosu 51.765.312,00 kn).

Od 2010. do 2017. zaključeno je 15 dopuna ugovorima kojima je produljen rok otplate kredita s deset na 15 godina (rokovi vraćanja su do prosinca 2030.), smanjena je promjenjiva kamatna stopa s 5,65 % na 5,0 % te su utvrđivani preostali iznosi glavnica kredita. Županija je poduzimala aktivnosti s ciljem postizanja povoljnijih uvjeta navedenih dugoročnih kredita i pretvaranja kreditnog zaduženja u kune, ali do konca 2018. dogovor s poslovnom bankom nije postignut u pogledu konverzije kredita u kune. U ožujku 2019. zaključene su nove dopune ugovorima kojima je smanjena promjenjiva kamatna stopa na 1,7 %. S obzirom na to da su obveze po dugoročnim kreditima evidentirane zajedno s obračunatim negativnim tečajnim razlikama, Županija je u 2019. umanjila obveze za iznos 1.151.024,00 kn (prema tečaju na dan zaključivanja dopuna ugovorima) te koncem ožujka 2019. stanje obveza po dugoročnim kreditima za izgradnju školsko - sportskih dvorana iznosi 29.693.797,00 kn.

Stanje izvanbilančnih zapisa koncem 2018. iskazano je u iznosu 16.200.504,00 kn, a odnosi se na suglasnosti za zaduživanje koje su dane prethodnih godina trgovackom društvu za održavanje sajmova i izložbi te Županijskoj upravi za ceste u iznosu 10.228.659,00 kn i sudske postupke u tijeku u iznosu 5.971.845,00 kn. Prema analitičkim evidencijama, Županija je koncem 2018. imala izdane zadužnice u iznosu 38.793.441,00 kn, primljene zadužnice u iznosu 5.075.000,00 kn, primljena jamstva u iznosu 2.291.898,00 kn te garancije izvođača radova u iznosu 279.532,00 kn.

Javna nabava

Županija je donijela Plan nabave te izmjene i dopune plana nabave za 2018. kojima je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 73.694.383,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave s izmjenama i dopunama i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave, a obavijest o sukobu interesa i Pravilnik o postupanju u predmetima jednostavne nabave objavljeni su na mrežnoj stranici Županije.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2018., zaključena su dva okvirna sporazuma u vrijednosti 40.515.159,00 kn, šest ugovora za radove i usluge u vrijednosti 11.971.729,00 kn te šest dopuna ugovorima u vrijednosti 420.045,00 kn, odnosno u ukupnoj vrijednosti 52.906.933,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Postupcima jednostavne nabave nabavljena je roba u vrijednosti 1.935.527,00 kn, usluge u vrijednosti 5.772.649,00 kn i radovi u vrijednosti 226.145,00 kn ili ukupno 7.934.321,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2018. Županija je nabavljala radove na energetskoj obnovi zgrada osnovne i srednje škole, rekonstrukcijama zgrada Doma zdravlja po ispostavama (Čazma, Daruvar, Garešnica i Grubišno Polje), usluge upravljanja projektom Masterplan prometnog sustava Županije, prijevoza učenika osnovnih škola te električnu energiju (objedinjena javna nabava s proračunskim korisnicima).

Tijekom 2018. započeti su otvoreni postupci javne nabave plina, dijagnostičko - terapijske i ostale medicinsko - tehničke opreme u projektu Za zdravlje (po grupama predmeta) i usluge izrade Masterplana prometnog sustava Županije (po grupama predmeta), ukupno planirano u vrijednosti 20.583.192,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. U navedenim postupcima su uložene žalbe (na dokumentaciju za nadmetanje i odluke o odabiru) koje je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave uvažila te postupci javne nabave do konca 2018. nisu završeni.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 13. svibnja 2019. do 26. veljače 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13 i 102/17)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
6. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16)
7. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16)
8. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
9. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
10. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
11. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
12. Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14)
13. Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13 i 85/15)

14. Zakon o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18)
15. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
16. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
17. Pravilnik o postupanju u predmetima jednostavne nabave (srpanj 2017.).
18. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba Županije u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje, potraživanja, rashode i obveze te raspolaganje novčanim sredstvima.

1. Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji

1.1. Županija vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje poslovnih promjena, finansijske izvještaje te rezultat poslovanja.

- Evidentiranje poslovnih promjena i iskazivanje u finansijskim izvještajima

Županija je vlasnik i osnivač trgovačkog društva registriranog za opskrbu pitkom vodom te odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda. Društvo ne obavlja navedene djelatnosti, već ih obavljaju druga trgovačka društva na području Županije u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Društvo provodi projekt Vodoopskrbe Županije (nabava projektne dokumentacije za izgradnju vodovodne infrastrukture, radovi te stručni nadzor) na temelju investitorskih prava, koja mu je prenijela Županija i zaključenih ugovora s Hrvatskim vodama. Društvo je u 2018. imalo jednog zaposlenika. Tijekom 2018. Županija je trgovačkom društvu doznačila 2.348.636,00 kn, od čega se na dokapitalizaciju društva odnosi 980.000,00 kn, obavljene usluge 960.000,00 kn te kapitalne pomoći 408.636,00 kn.

Rashodi za obavljene usluge u iznosu 960.000,00 kn ostvareni su na temelju ugovora zaključenog između Županije i trgovačkog društva u siječnju 2018., kojim su ugovorene aktivnosti na provedbi projekta Vodoopskrbe Županije za 2018. Županija se obvezala financirati trgovačko društvo za razdoblje siječanj - lipanj 2018. u iznosu 960.000,00 kn. U ugovoru nije naveden opis aktivnosti, odnosno predviđene vrste i količine usluga te nije razvidno koje rashode se Županija obvezala navedenim ugovorom financirati. Trgovačko društvo se obvezalo izvjestiti nadležni odjel Županije o izvršenim aktivnostima i namjenskom trošenju doznačenih sredstava. Trgovačko društvo je Županiji ispostavilo račune u ukupnom iznosu 960.000,00 kn, u kojima je kao naziv usluge navedena provedba projekta, u jednom iznosu (na koji je obračunan porez na dodanu vrijednost), odnosno bez specifikacije usluga jer ne sadrže podatke o vrsti, količini i jediničnoj cijeni obavljenih usluga. Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na urednim knjigovodstvenim ispravama iz kojih se, između ostalog, može utvrditi njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, odnosno koja potpuno odražava nastali poslovni događaj. Trgovačko društvo je u rujnu 2019. Županiji dostavilo izvješće o obavljenim aktivnostima koje sadrži opise provedenih aktivnosti, bez finansijskih pokazatelja. Iz opisa aktivnosti proizlazi da je Županija financirala tekuće poslovanje trgovačkog društva (rashode za zaposlene i materijalne rashode).

Državni ured za reviziju predlaže za sredstva doznačena trgovačkom društvu u vlasništvu Županije za financiranje poslovanja urediti uvjete, kriterije i namjenu dodjele sredstava te načine kontrole trošenja sredstava. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne promjene na temelju računa koji sadrže podatke o vrsti, količini i jediničnoj cijeni obavljenih usluga u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama prihodi u iznosu 5.060.449,00 kn, rashodi u iznosu 952.423,00 kn i izdaci u iznosu 980.000,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Navedeno je utjecalo na visinu i strukturu pojedinih prihoda, rashoda, izdataka i vrijednosti imovine, te oni u finansijskim izvještajima nisu točno iskazani. Odredbama članka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz Računskog plana. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane označke i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Prihodi od pomoći u iznosu 5.060.449,00 kn (doznačeni iz državnog proračuna za uređenje objekata Doma zdravlja po ispostavama, energetsku obnovu zgrade osnovne i srednje škole Grubišno Polje, izgradnju biciklističke staze, izgradnju pristupnih rampi za osobe s invaliditetom na objektima Doma zdravlja, izradu Masterplana prometnog sustava) evidentirani su na računima tekućih pomoći, a trebalo ih je evidentirati na računima prihoda od kapitalnih pomoći.

U okviru rashoda za ostale intelektualne usluge evidentirani su rashodi u iznosu 952.423,00 kn koji pripadaju skupini rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine (izrada idejnih projekata, studija, elaborata te stručni nadzor nad izvođenjem radova). U okviru rashoda za kapitalne pomoći evidentirani su izdaci za dokapitalizaciju (povećanje temeljnog kapitala) trgovackog društva za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 980.000,00 kn (u sudskom registru provedena u istoj godini), a trebalo ih je evidentirati u okviru izdataka za dionice i udjele u glavnici i povećati vrijednost dionica i udjela u glavnici u skladu s odredbama članka 61. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

S obzirom na način evidentiranja rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine i ulaganja u dionice i udjele, u poslovnim knjigama je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana vrijednost imovine manje za 1.932.423,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže prihode od kapitalnih pomoći, rashode za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine te izdatke za dionice i udjele u glavnici evidentirati na propisanim računima računskog plana.

U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna iskazane su pomoći u iznosu 8.469.642,00 kn koje su primljene od institucija i tijela Europske unije i iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za četiri programa (programi Zaželi - program zapošljavanja žena, Za zdravlje, Jačanje socijalnog dijaloga faza III - Gospodarsko socijalno vijeće, Energetska obnova zgrade osnovne i srednje škole Grubišno Polje). Poslovne promjene koje se odnose na primljene pomoći i rashode u vezi s realizacijom programa nisu evidentirane u skladu s propisima o proračunskom računovodstvu.

Sredstva pomoći nisu priznavana u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa. U 2018. su po navedenim programima ostvareni rashodi u iznosu 245.347,00 kn te su u poslovnim knjigama za 8.224.295,00 kn više evidentirani prihodi od pomoći, a manje obveze za primljene predujmove. Navedeni način evidentiranja u poslovnim knjigama i iskazivanje u finansijskim izvještajima utjecao je na rezultat poslovne godine i pokazatelje uspješnosti poslovanja. Odredbom članka 67. stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se ostvarena sredstva pomoći od institucija i tijela Europske unije i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije (tekuće i kapitalne) evidentiraju kao obveza na osnovnom računu 23957 Obveze za predujmove Europske unije, a priznaju se u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa i projekata.

Državni ured za reviziju nalaže ostvarena sredstva pomoći od institucija i tijela Europske unije i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije (tekuće i kapitalne) evidentirati kao obvezu za predujmove Europske unije i priznati ih u prihode izvještajnog razdoblja, razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa i projekata u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 12.124.959,00 kn odnose se na uplate viškova vlastitih prihoda proračunskih korisnika Županije iz prethodnih godina u proračun Županije (Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju 11.860.362,00 kn, četiri srednje škole 139.752,00 kn, dom za starije i nemoćne osobe 90.733,00 kn te dvije osnovne škole 34.113,00 kn). Navedene uplate su ostvarene na temelju odredbe članka 10. Odluke o izvršavanju proračuna Županije za 2018., kojom je, između ostalog, propisana obveza uplate viškova vlastitih prihoda proračunskih korisnika u proračun Županije. Županijska skupština je u veljači 2018. donijela odluku o povratu sredstava viška prihoda iz prethodnih godina Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju. Povrat viška prihoda u iznosu 10.583.078,00 kn evidentiran je na računu finansijskih rashoda, a dio u iznosu 1.277.284,00 kn iskazan je na računu Prijenosa proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za nabavu nefinancijske imovine.

Viškovi prihoda proračunskih korisnika iz prethodnih godina nisu prihodi Županije te ih je trebalo evidentirati u okviru računa Rezultata poslovanja, a povrate sredstava proračunskim korisnicima u okviru računa Prijenosa proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna. Evidentiranje na navedeni način je utjecalo na strukturu rashoda i više iskazane prihode Županije za 12.124.959,00 kn. Potraživanja za uplatu viškova prihoda proračunskih korisnika početkom 2018. u iznosu 12.124.959,00 kn i koncem 2018. u iznosu 259.563,00 kn nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama Županije niti iskazana u Bilanci na dan 31. prosinca 2018. Odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je, između ostaloga, propisano da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne promjene u vezi s viškovima prihoda proračunskih korisnika iz prethodnih godina evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u okviru računa Rezultata poslovanja, a rashode u okviru računa Prijenosa proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna. Nadalje, nalaže evidentirati potraživanja za uplatu viškova prihoda proračunskih korisnika u proračun Županije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Poslovni događaji u vezi s depozitom i korištenjem okvirnog kredita po žiro računu nisu u poslovnim knjigama evidentirani prema propisima o proračunskom računovodstvu. Početkom 2018. stanje depozita u tuzemnim kreditnim institucijama je iznosilo 2.700.000,00 kn, a koncem godine 10.000.000,00 kn. Ostvarene izdatke za dane depozite u iznosu 11.300.000,00 kn i primitke od povrata depozita u iznosu 4.000.000,00 kn Županija nije evidentirala u poslovnim knjigama niti iskazala u financijskim izvještajima za 2018. Na dan sastavljanja Bilance, 31. prosinca 2018., prema izvodu poslovne banke, korišteno dopušteno prekoračenje na računu novčanih sredstava za redovno poslovanje iznosilo je 734.149,00 kn (negativno stanje računa novčanih sredstava). U poslovnim knjigama su u visini korištenog prekoračenja evidentirane obveze za kredite, a nisu evidentirani primici od zaduživanja u iznosu 734.149,00 kn. Pravila evidentiranja izdataka za dane depozite i primitaka od povrata depozita, primljenih dugoročnih kredita i zajmova te kratkoročnih kredita koji se vraćaju u sljedećoj godini, propisana su odredbama članaka 60., 76. i 78. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže ostvarene izdatke za dane depozite te primitke od povrata depozita i korištenja okvirnog kredita po žiro računu Županije evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 122.608.625,00 kn. Stanje izvanbilančnih zapisa koncem 2018. iskazano je u iznosu 16.200.504,00 kn.

Pojedine poslovne promjene u vezi s imovinom i obvezama nisu evidentirane pravodobno, odnosno nisu evidentirane u poslovnim knjigama za 2018., što je utjecalo na strukturu i visinu imovine i obveza. Navedeno se odnosi na vrijednost zgrade s pripadajućim zemljištem u kojoj Županija obavlja djelatnost, koja prema procjeni ovlaštenog procjenitelja iz lipnja 2018. iznosi 15.813.489,00 kn. U 2018. završena su ulaganja na nefinancijskoj imovini u ukupnoj vrijednosti 5.488.631,00 kn, a nisu knjigovodstveno prenesena na račune imovine u uporabi. Zbog neusklađivanja stanja potraživanja za dane zajmove s podacima poslovne banke, potraživanja su manje iskazana za 261.567,00 kn, a zbog neevidentiranih uplata korisnika studentskih kredita, obveze prema studentskim kreditima su više iskazane za 345.055,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa nije evidentirana suglasnost dana za zaduživanje Općoj bolnici Bjelovar za izgradnju nove zgrade u iznosu 90.000.000,00 kn, nabava automobila na leasing te vrijednosti primljenih i danih vrijednosnih papira (instrumenti osiguranja plaćanja) u ukupnom iznosu 30.669.633,00 kn. Navedene nepravilnosti ispravljene su tijekom obavljanja revizije, odnosno poslovne promjene su evidentirane u poslovnim knjigama za 2019.

Nadalje, Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti na 31. prosinca 2018., koje je dostavljeno Ministarstvu finansija, ne sadrži podatke o danoj suglasnosti za zaduživanje Općoj bolnici Bjelovar u iznosu 90.000.000,00 kn, a podaci o iznosima kredita za izgradnju školsko - sportskih dvorana nisu bili istovjetni podacima iz ugovora o zaduživanjima. Sastavljeno je Izvješće sa stanjem na dan 30. rujna 2019. koje sadrži podatke o danoj suglasnosti na zaduživanje i točne podatke o kreditima.

- Financijski izvještaji

Podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima u Bilanci te podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama u Bilanci i Izvještaju o obvezama nisu istovjetni podacima iz poslovnih knjiga.

U Bilanci su dospjela potraživanja iskazana za 1.241.566,00 kn više u odnosu na stanja evidentirana u poslovnim knjigama, a odnose se na potraživanja za prodane dionice trgovačkog društva i potraživanja za stipendije.

U Bilanci su nedospjele obveze iskazane za 2.843.931,00 kn više od stanja iskazanih u Izvještaju o obvezama, a odnose se na obveze za rashode poslovanja. U Bilanci su nedospjele obveze iskazane za 12.798.417,00 kn više u odnosu na stanja evidentirana u poslovnim knjigama, a odnose se na obveze prema državnom proračunu za kreditiranje poljoprivrede i obveze za rashode poslovanja.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna.

Županija je sastavila Bilješke uz financijske izvještaje za 2018. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine (osim za prihode od poreza), a u Bilješkama uz Bilancu nije naveden sadržaj izvanbilančnih zapisa. Prema odredbama članka 14. i 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne Bilješke uz Bilancu sadrže i pregled ostalih ugovornih odnosa koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično), a u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o potraživanjima i obvezama u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima te Bilješke uz financijske izvještaje sastavljati u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- Rezultat poslovanja

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazan je višak prihoda poslovanja u iznosu 17.853.317,00 kn, manjak prihoda od nefinansijske imovine u iznosu 5.954.803,00 kn i manjak prihoda od finansijske imovine u iznosu 2.490.271,00 kn, odnosno iskazan je višak prihoda tekuće godine u iznosu 9.408.243,00 kn.

Županija je koncem godine utvrdila rezultat poslovanja po istovrsnim kategorijama i izvorima financiranja, a nije provela obveznu korekciju rezultata za iznose pomoći iz državnog proračuna, od izvanproračunskog korisnika te iz fondova Europske unije, koji su utrošeni za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 4.493.706,00 kn. Odredbom članka 82. stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se za iznose koji su bili evidentirani tijekom godine na računima kapitalnih prijenosa sredstava, a koji su utrošeni za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine, zadužuje račun viška ili manjka prihoda poslovanja, a odobrava račun viška ili manjka prihoda od nefinancijske imovine. Neprovođenje obvezne korekcije rezultata nije utjecalo na visinu rezultata, ali je utjecalo na strukturu rezultata po aktivnostima.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati korekcije rezultata na koncu godine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. U vezi s evidentiranjem poslovnih promjena, Županija u očitovanju navodi da je došlo do pogreške pri evidentiranju određenih poslovnih promjena na računu Županije te je izdatke prikazala na računu Županije, ali ne na propisanim računima Računskog plana. Navodi da je u 2019. obavila ispravak te su navedene poslovne promjene proknjižene na propisanim računima Računskog plana.

U vezi s evidentiranjem prihoda od pomoći primljene od institucija i tijela Europske unije i iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije, Županija navodi da je došlo do propusta u pravilnom iskazivanju prihoda i obveza za primljene predujmove te da će ih ubuduće priznavati razmjerno nastalim troškovima ugovorenih programa.

Nadalje, u vezi s evidentiranjem viškova prihoda proračunskih korisnika, Županija navodi da su na temelju Odluke o izvršavanju proračuna za 2018. proračunski korisnici Županije bili obvezni višak vlastitih prihoda uplatiti u proračun Županije. Navodi da proračunski korisnici posluju preko jedinstvenog računa riznice te da su zadržali vlastite žiro račune. Županija navodi da nije imala niti jedno javno dostupno tumačenje u vezi s evidentiranjem navedenih poslovnih promjena te da je od Ministarstva financija dobila usmeno tumačenje u vezi s evidentiranjem uplate vlastitih prihoda proračunskih korisnika u nadležni proračun te ih je evidentirala u okviru računa 661 Vlastiti prihodi. S obzirom na navedeno, Županija navodi da je postupila u dobroj vjeri.

U očitovanju navodi da je u 2018., u okviru glavnog računa, imala otvoren depozitni račun s kojega je prema zahtjevu i vlastitim potrebama povlačila i deponirala sredstva. Namjena depozitnog računa služila je za lakše praćenje proračunskih sredstava u vezi s projektima Europske unije te sprječavanje nenamjenskog korištenja tih sredstava. Navodi da je u travnju 2019. depozitni račun zatvorila.

U vezi s evidentiranjem vrijednosti zgrade Županije, u kojoj obavlja djelatnost, s pripadajućim zemljištem u iznosu 15.813.489,00 kn, Županija navodi da nije pravodobno evidentirala vrijednost u 2018. (kada je stekla vlasništvo nad navedenom nekretninom) nego u 2019., u tijeku obavljanja revizije.

Nadalje, navodi da su poslovne promjene, koje se odnose na prijenos završenih ulaganja s računa imovine u pripremi na račun imovine u uporabi, u vrijednosti 5.488.631,00 kn te evidentiranje izvanbilančnih zapisa u iznosu 30.699.633,00 kn, ispravno evidentirane u poslovnim knjigama u vrijeme obavljanja revizije.

Županija u očitovanju navodi da je u financijskim izvještajima za 2018., pri iskazivanju dospjelih i nedospjelih obveza i potraživanja, došlo do propusta prilikom automatskog prijenosa podataka iz Bilance u financijske izvještaje. Navodi da pojedini procesi u sustavu riznice još nisu adekvatno riješeni, a jedan od njih je prijenos dospjelih i nedospjelih obveza i potraživanja, koji prenose iznos ukupnih obveza i ukupnih potraživanja, a ne razvrstavaju ih pravilno na dospjele i nedospjele. Županija će, u suradnji s informatičkom kućom, nastojati riješiti navedene propuste, a dok se navedeno ne riješi, financijske izvještaje će popunjavati ručno prema podacima iskazanim u Bilanci.

2. Potraživanja

- 2.1. Potraživanja su koncem 2018. iskazana u iznosu 5.031.628,00 kn i manja su za 248.610,00 kn ili 4,7 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu 2.979.583,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 2.028.914,00 kn te druga potraživanja u iznosu 23.131,00 kn.

Koncem 2018. dospjela potraživanja iznose 3.790.062,00 kn, a odnose se na potraživanja za dane zajmove za sredstva oročena kod poslovne banke za program kreditiranja razvjeta poljoprivrede od 2001. do 2003. u iznosu 1.543.609,00 kn, sredstva oročena kod poslovne banke za program kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mladih u iznosu 999.651,00 kn, porez za cestovna motorna vozila u iznosu 710.973,00 kn, od trgovačkog društva za naplaćeni garantni depozit od strane poslovne banke u iznosu 436.323,00 kn te druga potraživanja u iznosu 99.506,00 kn. Potraživanja za porez na cestovna motorna vozila u iznosu 710.973,00 kn odnose se na potraživanja iz prošlih godina za koje mjere naplate poduzima Porezna uprava. Za potraživanja za dane zajmove za sredstva oročena kod poslovne banke za program kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mladih, Županija je provodila postupke ovrha na temelju kojih su u 2018. naplaćene kamate u iznosu 53.251,00 kn. Za naplatu potraživanja iz programa kreditiranja razvjeta poljoprivrede od 2001. do 2003. upućivane su opomene dok mjere naplate nisu poduzimane. Poslovna banka je od 2016. do 2018. upućivala Županiji dopise, pozive i podsjetnike (priložene tablice korisnika kredita iz 2001. sa stanjem koncem 2015. uz opis aktivnosti koje je poslovna banka poduzimala) kojima traži pisane suglasnosti i/ili odluke za reguliranje daljnje otplate odobrenih kredita u poljoprivredi. Prema podacima poslovne banke, navedena su 40 korisnika kredita i njihov status (zahtjevi za nagodbom ili reprogramom kredita, stečeni uvjeti za otkaz kredita, ugovori otkazani i drugi). U svibnju 2019. poslovna banka je uputila 21 opomenu korisnicima kredita, ažurirala podatke o korisnicima te ponovno zatražila uputu Županije o pokretanju pravnih i ovrsnih postupaka, o čemu se Županija do rujna 2019. nije očitovala.

Potraživanja od trgovačkog društva za naplaćeni garantni depozit (kreditne linije Poduzetnik 1 i Poduzetnik 2 iz 2001. i 2002.) u iznosu 436.323,00 kn Županija je u rujnu 2019. isknjižila iz poslovnih knjiga zbog toga što je trgovačko društvo likvidirano i brisano iz sudskog registra.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u proračun. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za naplatu neporeznih potraživanja opomena nije prisilna radnja i ne prekida zastaru. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 2.2. *Županija u očitovanju navodi da je prema nalazu Državnog ureda za reviziju za 2015., župan dao nalog i punomoć odvjetniku da u ime i za račun Županije poduzme sve pravne radnje u vezi s naplatom potraživanja iz programa kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mlađih. Navodi da su postupci provedeni te da su najvećim dijelom pokrenute ovrhe na temelju kojih se može izvršiti naplata dugovanja te objašnjava da je Županija poduzela sve što je u njenoj pravnoj mogućnosti. U skladu s građansko - pravnim postupkom navedena naplata se obavlja kroz sudske postupke, dok dinamika naplate ne ovisi o Županiji već o navedenom postupku koji istovremeno utječe i na naplatu potraživanja. Županija smatra da je u cijelosti izvršila nalog i postupila pažnjom dobrog domaćina, a da na dinamiku naplate Županija ne može utjecati. U vezi s naplatom potraživanja iz programa kreditiranja poljoprivrede od 2001. do 2003., Županija navodi da će nakon utvrđivanja visine zastare i otpisa spornih potraživanja isplatiti neosporni dio duga ministarstvu te da će i dalje poduzimati sve mjere naplate u skladu s odredbama Ovršnog zakona.*

3. Rashodi i obveze

- 3.1. Rashodi i izdaci za 2018. ostvareni su u iznosu 141.677.160,00 kn, a vrijednosno značajniji su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 56.665.484,00 kn ili 40,0 %, materijalni rashodi u iznosu 21.690.284,00 kn ili 15,3 % te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 15.586.474,00 ili 11,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Utvrđene nepravilnosti se odnose na rashode za zaposlene te obveze.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 11.740.634,00 kn, a odnose se na bruto plaće u iznosu 9.569.164,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.659.229,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu 512.241,00 kn.

Isplaćena masa sredstava za plaće u 2018. veća je od dozvoljene za 1.078.670,00 kn. Prema propisima dozvoljena masa sredstava za isplatu plaća iznosila je 7.829.688,00 kn (što je 20,0 % od osnovice 39.148.438,00 kn), a isplaćeno je 8.908.358,00 kn ili 22,8 % od osnovice.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 14. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, prema kojoj masa sredstava za plaće zaposlenih u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ne smije iznositi više od 20,0 % prihoda poslovanja jedinice ostvarenih u prethodnoj godini, umanjenih za prihode od domaćih i stranih pomoći i donacija, osim pomoći za preuzete državne službenike na temelju posebnog zakona, prihode iz posebnih ugovora (sufinanciranje građana za mjesnu samoupravu) te prihode ostvarene s osnove dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija.

Državni ured za reviziju nalaže kod obračuna i isplate plaće zaposlenicima, u dijelu koji se odnosi na masu sredstava za plaće, postupiti u skladu s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

- Obveze

Obveze su koncem 2018. iskazane u iznosu 48.060.766,00 kn i manje su za 2.403.644,00 kn ili 4,8 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 43.462.831,00 kn, rashode poslovanja u iznosu 4.460.335,00 kn te obveze za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 137.600,00 kn.

U 2018., početno i završno stanje obveza za zajmove prema državnom proračunu za kreditiranje poljoprivrede evidentirano je u iznosu 9.954.486,00 kn i odnose se na obveze prema Ministarstvu poljoprivrede za povrat udruženih sredstava za kreditiranje poljoprivrede na temelju ugovora zaključenih 2001., 2002. i 2003.

Od 2011. do 2017. Ministarstvo poljoprivrede je dopisima više puta zatražilo od Županije podmirenje dospjelih obveza, a koncem 2017. je Županijskom državnom odvjetništvu uputilo dopis u kojem je navelo obvezu Županije za povrat u državni proračun u iznosu 8.342.234,00 kn. Ministarstvo navodi da je od travnja 2014. do studenoga 2017. tražilo da Županija dostavi terminski plan povrata kumuliranog duga te da uspostavi sustav prosljeđivanja uplata prema dinamici naplate od korisnika kredita, što Županija nije učinila. Zbog navedenog, Ministarstvo je uputilo Županijsko državno odvjetništvo da pokrene postupak mirnog rješenja spora sa Županijom, a ukoliko se spor ne riješi mirnim putem, da pokrene postupak naplate dugovanja u državni proračun. Županijsko državno odvjetništvo je u kolovozu 2018. Županiji uputilo zahtjev za mirnim rješenjem spora, kojemu je priložen nacrt tužbe. Županija se (putem odvjetnika) više puta očitovala na zahtjev Županijskog državnog odvjetništva te je predložila umanjenje dugovanja, zbog prigovora zastare. Ministarstvo poljoprivrede je u studenome 2018. dopisom odgovorilo da smatra kako je Županija bez pravne osnove zadržala i koristila sredstva državnog proračuna te da, s obzirom da je dio kredita iz udruženih sredstava u otplati, ne prihvata prigovor zastare i umanjenje iznosa dugovanja. Ministarstvo je zatražilo od Županije da za svaku godinu udruživanja kreditnih sredstava utvrdi i uskladi iznos dospjelog naplaćenog, odnosno kumuliranog duga, uključujući u obračun i kredite na koje su za korisnike kredita prema omjeru udruživanja primjenjivani uvjeti Odluke o izmjenama uvjeta kredita odobrenih od strane Ministarstva poljoprivrede (Narodne novine 105/04, 98/05, 108/10 i 79/15), za nedospjeli dug (kredite u otplati) uspostavi prijenos sredstava naplaćenih od krajnjih korisnika kredita prema omjeru udruživanja u korist državnog proračuna; za dospjeli dug izradi terminski plan prema kojem će od 2018. do 2027., utvrđenom dinamikom, izvršavati uplate iznosa od najmanje 400.000,00 kn godišnje.

Do rujna 2019. nije postignut dogovor između Ministarstva poljoprivrede i Županije niti je Županija podmirivala svoje obveze prema državnom proračunu za kreditiranje poljoprivrede.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi iznos obveze Županije prema državnom proračunu, za kredite koje banka vodi u otplati, uspostaviti prijenos naplaćenih sredstava od krajnjih korisnika prema omjeru udruživanja u korist državnog proračuna, izraditi terminski plan otplate dugovanja te podmirivati dospjele obveze prema državnom proračunu.

- 3.2. U vezi s izračunom mase sredstava za plaće za 2019., Županija u očitovanju navodi da je unutar zakonom propisanih okvira te je priložila izračun.

U vezi s podmirivanjem obveza za zajmove prema državnom proračunu za kreditiranje poljoprivrede, Županija navodi da je potpisala građansko - pravne ugovore od 2001. do 2003. prema kojima je Županija obvezna vratiti pripadajući dio ugovorenih sredstava Ministarstvu poljoprivrede. Županija ne osporava postojanje obveza, već navodi da kako bi postupila pažnjom dobrog domaćina morala izjaviti prigovor zastare (subjektivni zastarni rok od tri, odnosno objektivni od pet godina). Nadalje, navodi da je s Ministarstvom poljoprivrede i Županijskim državnim odvjetništvom u Bjelovaru održala sastanke na kojima je izjavila spremnost prihvaćanja obveza te potpisivanja ugovora o otplati. Navodi da je župan, nakon saznanja o mogućnostima otpisa dijela obveza za kredite u drugim županijama i sastanka s Ministarstvom poljoprivrede, poslao zahtjev za smanjenjem dijela obveza koje su zastarjele u skladu s uvjetima otpisa te očekuje zaključivanje sporazuma kojim bi se postiglo rješenje. Županija navodi da je od poslovne banke zatražila stanje kredita koji nisu u zastari. Nadalje, navodi da kredite nije dala Županija, nego poslovna banka uz naplatu usluga, da je poslovna banka preuzela naplatu potraživanja i naplatu kredita na temelju ugovora te da nije predviđena naplata kredita od strane Županije. Stoga Županija nije mogla dati punomoć odvjetniku. Nadalje, navodi da je Županija poduzela niz aktivnosti s ciljem rješavanja obveza po kreditima iz programa kreditiranja poljoprivrede od 2001. do 2003. prema Ministarstvu poljoprivrede te da i dalje traži rješenje.

4. Raspolaganje novčanim sredstvima

- 4.1. Županija je u 2016. s poslovnom bankom zaključila ugovor o korištenju okvirnog kredita po osnovnom računu do iznosa 950.000,00 kn. U 2017. i 2018., Županija je s poslovnom bankom zaključivala dopune ugovoru kojima je korištenje okvirnog kredita produženo do konca 2019. Županija je koristila okvirni kredit po osnovnom računu, a istovremeno je polagala sredstva na depozitni račun. U 2015. s poslovnom bankom je zaključila ugovor o nemajenskom revolving oročenom depozitu te dopune ugovoru u 2016., 2017. i 2018., kojima je utvrđen iznos depozita najviše do 10.000.000,00 kn s rokom oročenja do konca travnja 2019. Ugovoreno je da se sredstva depozita, na zahtjev Županije, mogu prijevremeno razročiti, uplaćivati sukcesivnim uplatama i isplatama, ali iznos deponiranih sredstava ne može iznositi više od ugovorenog. Godišnja kamatna stopa je ugovorenna 0,2 % fiksno. Tijekom 2018. na depozitni račun su u više navrata uplaćivana sredstva u iznosima od 500.000,00 kn do 3.000.000,00 kn.

Prema odredbama članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, župan odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinice područne (regionalne) samouprave i drugom raspolažanju imovinom pojedinačne vrijednosti do najviše 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, odnosno drugom raspolažanju imovinom, a najviše do 1.000.000,00 kuna. O stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina te drugom raspolažanju imovinom većom od vrijednosti kojom može raspolažati župan odlučuje predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave. Stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina te drugo raspolažanje imovinom mora biti planirano u proračunu i provedeno u skladu sa zakonom.

Prema izračunu za 2018., župan je mogao odlučivati o stjecanju i otuđivanju nekretnina te raspolažati imovinom čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 573.639,00 kn. Za korištenje okvirnog kredita po širo računu Županije te polaganje sredstava na depozitni račun u iznosima većim od 573.639,00 kn, nije pribavljena suglasnost županijske skupštine.

S obzirom na to da Županija u proračunu za 2018. nije planirala primitke i izdatke po korištenju okvirnog kredita te depozita, Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo pribaviti suglasnost županijske skupštine za raspolažanje imovinom pojedinačne vrijednosti veće od 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, odnosno drugom raspolažanju imovinom.

- 4.2. *Županija u očitovanju navodi da prijenosi sredstava između glavnoga računa i depozitnog računa nisu imali karakter oročavanja, nego podračuna glavnog računa, koji je služio za bolju kontrolu namjenskih prihoda proračuna uslijed velikog broja projekata iz Europske unije i učestalih priljeva sredstava te da nisu planirani proračunom.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Županije za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjeroeno je je li Županija postupila prema nalozima i preporukama danim u prošoj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
1.	Računovodstvo	2013. 2015.	Ažurirati potraživanja od obveznika vraćanja studentskih stipendija i utvrditi podatke o dospjelosti (iznos i rokovi dospjeća).	-	provedeno
2.		2015.	Ustrojiti poslovne knjige na način koji omogućava praćenje utroška prihoda i primatako koji imaju propisanu namjenu.	rujan 2016.	provedeno
3.		2015.	U vezi s korištenjem sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnih i srednjih škola, odlukama utvrditi kriterije i mjerila za raspodjelu sredstava za materijalne i finansijske rashode i na temelju donesenih kriterija raspoređiti sredstva, a sredstva za financiranje rashoda za tekuće i investicijsko održavanje raspoređiti po krajnjim korisnicima.	rujan 2016.	provedeno
4.		2013. 2015.	Poduzeti aktivnosti kako bi se osigurala sredstva za završetak započetih radova na izgradnji školsko - sportskih dvorana u cilju stavljanja u funkciju za namjene za koje su predviđene.	-	u postupku provedbe
5.	Prihodi i primici	2013. 2015.	Sredstva od povrata kredita po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede uplatiti u državni proračun.	-	nije provedeno
6.		2013. 2015.	Utvrđiti stanje dospjelih i nedospjelih potraživanja za prodane dionice trgovačkih društava i tijekom godine uskladiti podatke s društima koja vode obračun i naplatu obroka od dioničara.	-	provedeno

Obrazloženje preporuke koja je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s poduzimanjem aktivnosti kako bi se osigurala sredstva za završetak započetih radova na izgradnji školsko - sportskih dvorana, Županija je u 2015. zaključila sporazum o realizaciji projekta javno - privatnog partnerstva s nadležnim Ministarstvom, pet općina i tri grada (čiji su projekti uključeni u projekt javno - privatnog partnerstva) te Centrom za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija. Sporazumom je planiran dovršetak školsko - sportskih dvorana u Hercegovcu i Velikoj Pisanici te izgradnja ili dovršetak investicija na još devet školskih objekata i način financiranja.

Navedeni projekt do konca 2018. nije realiziran. Nadalje, Županija je za dovršetak dvije školsko - sportske dvorane planirala sredstva u proračunu za 2019. i projekcijom za 2020. (po dvorani 2.500.000,00 kn) te kandidiranjem dovršetka školsko - sportske dvorane u Velikoj Pisanici u projektu prekogranične suradnje s Republikom Mađarskom.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Županija u očitovanju navodi da će podmiriti sredstva po programima razvitka poljoprivrede nakon što izvrši konzultacije s ministarstvom i utvrdi iznose zastare te visinu neospornog duga. Nakon utvrđenog neospornog iznosa duga, Županija će izraditi terminski plan otplate za svaku pojedinu godinu.*